III

(Přípravné akty)

ÚČETNÍ DVŮR

STANOVISKO Č. 1/2016

(podle článku 325 Smlouvy o fungování EU)

týkající se návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013, pokud jde o sekretariát dozorčího výboru Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF)

(2016/C 150/01)

ÚČETNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 325 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ze dne 4. března 2016 týkající se nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013, pokud jde o sekretariát dozorčího výboru Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) ([1]),

s ohledem na žádost Evropského parlamentu o stanovisko k výše uvedenému návrhu, kterou Účetní dvůr obdržel 4. dubna 2016,

s ohledem na žádost Rady o stanovisko k výše uvedenému návrhu, kterou Účetní dvůr obdržel dne 15. března 2016,

PŘIJAL TOTO STANOVISKO:

Úvod

1. Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) je generálním ředitelstvím Komise, ale z hlediska vyšetřování je funkčně nezávislý. Úřad byl zřízen v roce 1999 a v roce 2013 byly předpisy týkající se vyšetřování prováděných úřadem (dále jen „nařízení o úřadu OLAF“) revidovány ([2]).

2. Součástí struktury úřadu OLAF je dozorčí výbor, který „pravidelně dohlíží na to, jak úřad plní svou vyšetřovací funkci, přičemž jeho cílem je posilovat nezávislost úřadu při řádném výkonu pravomocí, které mu jsou svěřeny“ ([3]). Výbor má zejména dohlížet na vývoj v oblasti uplatňování procesních záruk a délky vyšetřování úřadu OLAF.

3. Dozorčí výbor se skládá z pěti nezávislých členů, kteří mají zkušenosti z vysoké soudní, vyšetřovací nebo podobné funkce související s oblastmi činnosti úřadu. Tyto osoby jmenuje vzájemnou dohodou Evropský parlament, Rada a Komise.

4. Podle čl. 15 odst. 8 nařízení o úřadu OLAF je sekretariát dozorčího výboru zajišťován úřadem OLAF, a to v úzké konzultaci s dozorčím výborem. Podle článku 18 nařízení o úřadu OLAF patří rozpočtové prostředky pro dozorčí výbor a jeho sekretariát do rozpočtové položky úřadu a také plán pracovních míst dozorčího výboru a jeho sekretariátu je zahrnut v plánu pracovních míst úřadu.

([1]) COM(2016) 113 final ze dne 4. března 2016.
([2]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1).
([3]) Viz čl. 15 odst. 1 nařízení o úřadu OLAF.

5. Sekretariát je sice funkčně přiřazen k dozorčímu výboru, avšak zaměstnanci sekretariátu jsou správně podřízeni generálnímu řediteli úřadu OLAF. Generální ředitel má pravomoci orgánu oprávněného ke jmenování a rozhoduje například o povýšeních a přesunech zaměstnanců sekretariátu. Podle dozorčího výboru vedl tento stav ke střetům zájmů a zaměstnanci byli vystaveni protichůdným pokynům, jak tomu bylo například v případě zveřejnění stanoviska dozorčího výboru č. 2/2012 ([4]).

6. Podle navrhovaného nařízení již nebude sekretariát dozorčího výboru zajišťován úřadem OLAF, nýbrž Komisí. Rozpočtové prostředky pro sekretariát dozorčího výboru budou přesunuty z rozpočtové položky a plánu pracovních míst úřadu OLAF do rozpočtu a plánu pracovních míst Komise. A konečně návrh stanoví, že pravomoc inspektora ochrany údajů úřadu OLAF bude nadále pokrývat zpracování údajů sekretariátem a že zaměstnanci sekretariátu budou muset nadále dodržovat stejná pravidla týkající se důvěrnosti údajů jako dříve.

Připomínky

7. Účetní dvůr připomíná, že již v roce 2011 doporučil během poslední revize nařízení o úřadu OLAF vložit do něj ustanovení, že sekretariát dozorčího výboru musí jednat výhradně v souladu s pokyny výboru a nezávisle na úřadu OLAF a nesmí být jmenován generálním ředitelem úřadu OLAF ani mu být podřízen ([5]).

8. Za těchto okolností vítá Účetní dvůr návrh, aby sekretariát dozorčího výboru již nebyl zajišťován úřadem OLAF. Nová ustanovení nahrazující poslední větu čl. 15 odst. 8 ([6]) by však mohla být doplněna tak, aby bylo zřejmé, že sekretariát musí jednat nezávisle nejen na úřadu OLAF, ale také na Komisi, a že je podřízen dozorčímu výboru. Účetní dvůr proto navrhuje následující pozměněné znění:

> „Jeho sekretariát zajišťuje Komise, a to nezávisle na úřadu a v úzké spolupráci s dozorčím výborem. Komise se zdrží zásahů do úkolů dozorčího výboru. Tajemník dozorčího výboru je jmenován Komisí na základě kladného stanoviska dozorčího výboru. Tajemník se řídí pokyny dozorčího výboru a jedná nezávisle na Komisi.“ (doplněný text podtržen)

9. Účetní dvůr poznamenává, že chystané celkové hodnocení nařízení o úřadu OLAF v roce 2017 bude příležitostí přezkoumat a případně reorganizovat správu úřadu OLAF včetně jeho režimu dohledu ([7]). Ve světle posledního vývoje ([8]) by však bylo záhodno nečekat na toto celkové hodnocení, aby se vyjasnil postup pro zrušení imunity ([9]) generálního ředitele úřadu OLAF nebo jiného zaměstnance úřadu OLAF na žádost vnitrostátního soudního orgánu. Když vnitrostátní soudní orgán takovou žádost vydá, mohla by nezávislost úřadu OLAF potřebovat dodatečnou záruku. Účetní dvůr tudíž doporučuje, aby byl článek 17 nařízení o úřadu OLAF doplněn o ustanovení v tom smyslu, že Komise musí o takové žádosti včas informovat dozorčí výbor a před tím, než rozhodne, musí výbor konzultovat ([10]).

Toto stanovisko přijal senát IV, jemuž předsedá Milan Martin CVIKL, člen Účetního dvora, v Lucemburku na svém zasedání dne 5. dubna 2016.

Za Účetní dvůr

předseda

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

([4]) Viz bod 56 zprávy o činnosti dozorčího výboru úřadu OLAF za rok 2014.
([5]) Viz bod 44 stanoviska č. 6/2011 (Úř. věst. C 254, 30.8.2011, s. 1).
([6]) Viz čl. 1 odst. 2 návrhu.
([7]) Článek 19 nařízení o úřadu OLAF stanoví, že do 2. října 2017 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě hodnotící zprávu o používání tohoto nařízení. K této zprávě bude připojeno stanovisko dozorčího výboru a ve zprávě bude uvedeno, zda je nutné toto nařízení změnit.
([8]) V březnu 2016 zrušila Komise na žádost soudních orgánů členského státu imunitu generálního ředitele úřadu OLAF vůči pravomoci soudů.
([9]) Čl. 11 písm. a) Protokolu o výsadách a imunitách Evropské unie stanoví, že zaměstnanci „jsou vyňati z pravomoci soudů pro úkony spojené s výkonem jejich funkce, včetně ústních a písemných projevů. Této imunity požívají i po ukončení své funkce.“
([10]) Podobně čl. 17 odst. 9 nařízení o úřadu OLAF již stanoví, že před uložením jakékoli disciplinární sankce vůči generálnímu řediteli musí Komise konzultovat dozorčí výbor.